

Vojna nevarnost na Balkanu raste - Za Narvik se vrše boji

Štiri velesile imajo koncentrirane svoje čete, da udarijo na balkanske države. — V nervoznosti se te države pripravljajo, da odvrnejo napad. — Na vzhodno Sredozemlje poslala Anglija novo skupino bojnih ladij.

Belgrad, Jugoslavija. — Male države na Balkanu, ki so si celi čas vojne s takim trudom prizadevale, da bi ne bile potegnjene v vrtnice, vedo, da bi ne bilo v njih interes, pridružiti se tej ali drugi bojujoči se skupini, spoznavajo čimdalje bolj, da jim najbrž ne bo prizaneseno. Njih lega je namreč taka, da tvori nekako križišče interesov mogočnih velesil, in tako obstoja resna nevarnost, da se bo ravno tukaj razdivjala bojna furija v najširšem obsegu.

Kdo utegne dati prvo inicijativo za zanetitev požara v tem kotu Evrope, je težko reči. Položaj je namreč podoban, kakor je bil na Norveškem. Kakor v tej severni državi, ko so Angleži blokirali njeno obrežje, da preprečijo plovbo nemškim ladjam, tako tudi na jugu Balkana, na vzhodnem Sredozemlju, Anglija gromadi zdaj svoje bojne brodnice, povdarjajoč, da se pripravljajo le za odvrnitev sumka, katerega, da ima Nemčija, in z njo morebiti tudi Italija, v načrtu. Kakor na Norveškem, pa utegnejo dati ravno te angleške priprave nazijem povod, da udarijo, opravičujoč svoj čin s povdarnostjo, da so hoteli le Anglijo prehiteti. V resnici so že koncem zadnjega tedna nazij zagrozili, da bodo izjavili z bliskovitim napadom vsakršni načrt Anglije.

Razumljivo je, da so te okoliščine povečale nervoznost na Balkanu do napetosti. Vsaka tukajšnjih držav je do skrajnosti pripravljena, da odvrne morebitni napad, daš istočasno vsaka ve, da ji kaj daljši odpor proti veliki premoči ne bo mogoče. Greja je poslala nova ojačenja na mejo proti Albaniji, pričakuje od tamkaj italijanskega napada, ter obenem zavarovala svoje obrežje, kolikor pač more s tistimi par ladjami, ki jih ima na razpolago. Jugoslavija sluti nevarnost od Italije in od Nemčije in ravno nje slovenski del je kos, ki utegne biti prvi prizadet. V Belgradu je neki radio govornik v nedeljo povzročil pravo paniko med prebivalstvom, ko je izrazil nasvet, naj tisti, ki nimajo posebnega posla v mestu, odpotujejo na deželo, zlasti še, ako imajo tam kake sorodnike. Rumunija, se zdi, je pričela te dni sklepati nekake pakete z Nemčijo. Kakor se trdi, je bil tamkaj na obisku več dni nemški minister Goering. Nasprotno pa, kakor se poroča, ji preti nova nevarnost od Rusije; ob njeni meji pri Bukovini so sovjeti baje koncentrirali znatna ojačenja. O Turčiji govore vesti, da je poslala ob grško mejo okrog 50.000 mož, ter, da je močno ojačila tudi posadko ob bolgarski meji.

Na drugi strani Sredozemlja, v Egiptu, Palestini in v

JUGOSLAVIJA PREVIDNA

Pazi se, da nepotrebno ne izživa sosed.

Belgrad, Jugoslavija. — Min. predsednik Cvetković je zadnji petek izrekel opozorilo raznim vodilnim listom v državi, naj ohranijo nevtralnost stališče v čim najbolj strogem smislu in naj ne priobčajo člankov, ki bi se utegnili smatrati kot izzivanje za Nemčijo in Italijo. Isti dan so se tudi zanikale vesti, da bi omenjeni dve državi podali Jugoslaviji kako garancijo ali obljubo, da je ne boste napadli. Obenem pa se opaža, da se Jugoslavija, z Bolgarijo vred, bolj in bolj približuje Rusiji. Tako je Bolgarska že sklenila z njo trgovinski pakt, Jugoslavija pa vodi zanj točasno pogajanja. Kakor pa se je objavljalo, da se je že upostavila pomorska zveza med Dalmacijo in Odeso, ruskim pristaniščem v Črnem morju.

VPLIV UNIVERZ NA MLADINO

Chicago, Ill. — Poleg rednih študij, ki jih dobiva na univerzah, se navzame mladina tamkaj tudi raznih idej, ki niso vselej najboljše. Na zborovanjih psihologov, ki se je vršilo koncem tedna v tem mestu, je znani profesor psihologije v Wisconsinu, S. M. Corey, podal poročilo o svojih ugotovitvah, ki jih je dobil pri opazovanju ženskih dijakinj. Pri tem je prišel na sled, da dijakinje po enoletnem obiskovanju univerze na splošno v skoraj polovici slučajev izgube vero v Boga in naklonjenost do organizirane religije. Nasprotno pa postanejo v približno istem razmerju zagovornice komunizma ter teorije o evoluciji, a se istočasno tudi nagibajo k patriotizmu in k obsojanju vojne. — Na istem zborovanju je neki drugi profesor skušal dokazati, da so vsi politični govori le izguba besed, češ, da se prepričanja potom njih ne izpremenijo. Dejal je, da je imel v preizkusno svrhu nekoč govor, ki je bil polovico za New Deal, pol pa proti njemu. Uspeh je bil ta, da tisti, ki so bili naklonjeni New Dealu, so si zapomnili le tiste dele govora, ki so soglašali z njih idejami, a nasprotniki so si zapomnili zopet le kritiko.

Siriji, pa imate zavezniči, Anglija in Francija, zbrano številno armado, baje nad pol milijona mož. Egipt sam je stopil v popolno vojno pripravljeno in so se v nedeljo odredile nočne zatemnitve, kar je prvič v tej vojni in tudi prvič v zgodovini Egipta.

NAČRTI GLEDE ZLATA

Zlate zaloge utegnejo iti na pomoč svetu.

Washington, D. C. — Na razna ugibanja in vprašanja, kam bodo Zed. države s tolikimi zalogami zlata, ki so si jih zadnja leta nabrale in ki predstavljajo vrednost nad 18 in pol milijard dolarjev, je zakladniški tajnik Morgenthau zadnji petek podal delni odgovor. Dejal je namreč, da se utegne to zlato porabiti po vojni, da se z njim pomore svetu zaceliti ekonomske rane, ki mu jih zadaja sedanje divjanje. Obenem je povdaril, da Ameriki ne preostaja drugega kakor, da jemlje zlato za svoje izvoze, češ, da na papirnati denar tujemstva se danes ni zanesiti.

ANGLIJA DOBILA NORVEŠKE LADJE

New York, N. Y. — Dočim je Norveška za Anglijo tako rekoč izgubljena, je na vendar vsaj delno deležna plena. Dobila je namreč skoraj vse njene trgovske ladje; samo ena šestina ladij je prišlo v nemške roke. Število norveških in danskih ladij, ki jih ima zdaj Anglija je 1.949.

OMEJEVANJE POTOVANJA V ANGLIJI

London, Anglija. — Pričenši s tem ponedeljkom bo možnost potovanja v razna letovišča preko praznikov za Anglije znatno omejena. Odrejeno je namreč, da bo smel iti na vožnje z ladjo na kak letoviški otok le tisti, ki bo imel poseben "kontrolni kupon."

NEMCI ŠTEDIJO DO SKRAJNOSTI

Berlin, Nemčija. — Neki gospodarski list je zadnji teden priporočal skrajno varčevanje z raznimi kovinami, češ, da se za razne svrhe, ki se zde malenkostne, porabijo ogromne količine. Tako je dejal, ako bi se prepovedalo izdelovanje ključkov za odpiranje sardin, bi se s tem prihranilo na leto do 2000 ton jekla.

POSVEČENI PO VZHODNEM OBEREDU

Chicago, Ill. — V tukajšnji Holy Name katedrali sta ta ponedeljek prejela dva kandidata mašniško posvečenje po obredih, ki so tukaj nenavadni, namreč po vzhodno-slovanskih, ali unijskih. V to svrhu je prispel semkaj iz Pittsburgha unijski škof B. Takach. Novoposvečenca sta bila Nich. Pavlik in Mich. Pipik, oba benediktinskega reda, ki sta študirala v samostanu v Lisle, Ill.

PO KAT. SVETU

Berlin, Nemčija. — Vest, da so naziji dovolili papeškemu nunciju Orsenigu vstop v bivše poljsko ozemlje, da tam preišče položaj katoliške cerkve, so se zadnji petek zanikale. Nuncij je že opetovano skušal dobiti to dovoljenje, toda, kakor razvidno, brez uspeha.

Luksemburg. — Neka poročila pripovedujejo, da so nazijske oblasti na Poljskem zasegle franciskanski samostan Niepolonow, ki je bil največji samostan na svetu. V njem je bilo prej okrog 700 redovnikov, toda danes služi kot zapor za okrog 3000 Poljakov in Judov.

Vatikan. — V četrtek zadnjega tedna je papež Pij prišel dve osebi med zbor svetnikov. Bili ste to blažena Eufrazija Pelletier in bl. Gemma Galgani. Prva je bila Francozinja, druga Italijanka.

Boston, Mass. — Tukajšnji kardinal O'Connell je te dni v nekem govoru izrekel resno svarilo Ameriki, naj se varuje pred propagando, ki se na nebrojne načine razširja v sedanjih časih, in naj ne veruje svetu, ki je v sovraštvu, strasteh, lakomnosti in umorih direktno poblazen.

HITLER POKLICAL POSLANIKA DOMOV

Ankara, Turčija. — Zadnji petek se je objavilo, da je prejel tukajšnji nemški poslanik, von Papen, poziv od Hitlerja, naj odputuje v Berlin na konferenco. Na pot se je odpravil baje še isti večer.

POSTOJANKA ZAVEZNIC

Narvik je edino mesto, ki ga še držite zavezniči na Norveškem. — Naziji pričeli napadati.

London, Anglija. — Edina postojanka, katero imate Anglija in Francija še v rokah na Norveškem, je severno mesto Narvik. Tudi Narvik je bil eno mest, ki so ga nazijske posadke zasedle takoj prvi dan napada na Norveško. Ta posadka pa je bila majhna in slaba ter se je morala zato umakniti v okoliške hribe, ko ste zavezniči izkrcali močnejše čete. Zdaj pa, ko je vsa južna Norveška v nemških rokah, so naziji podvzeli odločnejši napad, da tudi to mesto vzamejo nazaj. Začasno izvajajo le aeroplanske napade, kajti pohod na vzelo precej časa, predno bo mesto dosegla. Do njega ni namreč iz južne Norveške nobene železnice, in tudi pota so skrajno slaba.

Chamberlainova vlada pa bo imela nasprotno kaj težaven posel, da bo ta terek, ko so v parlamentu vršila debata o vojni na Norveškem, opravičila pomanjkljivosti, ki ste jo doživeli zavezniči tamkaj. Kakor je bilo že zadnjič poročano, so morale njune čete izprazniti kraje južno od Trondheima. Nemudoma nato pa ste zapustili tudi mesto Namsos, severno od Trondheima. Nekateri člani parlamenta zahtevajo, da vlada odstopi, češ, da je nemogoča.

BROWDER KRITIZIRA ROOSEVELTA

New York, N. Y. — Tajnik komunistične stranke, Browder, ki je sicer obsojen na zapor, a je točasno na prostem pod varščino, je imel zadnji petek neki govor, v katerem je obdolžil predsednika Roosevelta, da vodi Ameriko v vojno. Povdarjal je, da je Amerika danes tako malo nevtralna, kakor je Italija, češ, da ste obe samo "nebojujoči se", in da Roosevelt, skupno z "ekonomskimi rojalisti" in z "Wall streetom, vodi Ameriko čimdalje bliže vojni.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec!"

Iz Jugoslavije

Velikanska nadloga za dolensko prebivalstvo so številni cigani, ki delajo posameznim kmetom nepreračunljivo škodo. — Ležišča rude so odkrili. — Smrtna kosa. — Nezgode in druge vesti.

Nasilni cigani

Novo mesto, 2. aprila. — Iz novomeške okolice pišejo, da cigani ogrožajo življenje in imetje dolenskega prebivalstva. Velikansko škodo so naredili po gozdovih; posameznim kmetom so posekali po 20 do 30 voz drv. Kjer postavijo svoje šotore, vse okrog na gladko pospravijo. Po vaseh kradejo perutnino, obleko in čevlje. Prosjačijo tako nasilno, da se jih ne odkrižaš kar tako. Če ponudiš kruh, ga ne mara; denar hoče imeti. Ze drugi so napadli v Bršljicu pri Novem mestu mesarja g. Sajeta Franca in ga grozovito pretepli. Te dni so pijani pridrveli v mesnico in zahtevali za en dinar mesa. Ker ga niso dobili, so razbijali po mesnici in šipe po izlozbi; domaći fant in vajenec sta kmaj ušla. Nato je ciganska družal navalila še na županova hišo. Če bi ne prihiteli orožniki, bi se utegnile ugoditi strašne reči. Ze neštokrat so ljudje predlagali izvedljive predloge, da se cigane civilizira. Do sedaj jih poznata le vojaška oblast, in nekoliko sodna. Opravičeno se zbira ljudska nevolja radi prevelike obzirnosti oblasti do ciganov in kaj rado bi se zgodilo, da bodo morali ljudje po "svoje rešiti" cigansko vprašanje. Cigani dobivajo podporo, če so pri orožnih vajah. Ta denar so še vselej v par urah zapili in v pijanosti divjali. Varnost imetje in življenja je v novomeški okolici zelo padla.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Anton Zakotnik, kamnoseki mojster in posestnik star 62 let. — V Smartnem v Tuhinju je umrla Marija Klemenčič, rojena Pestotnik. — V Zagorju je umrl Dragotin Korbar, posestnik, gostilničar in bivši gerent občine Zagorje. — V Bevkah pri Vrhniki je umrl Luka Kršmanec, posestnik. — Na cesti na Dobrovo v Celju je umrla Marija Bremec, žena železničarja stara 76 let.

Nezgode

V Brnici pri Hrastniku je padel s kolesa 43 letni delavec Vinko Franc in se močno poškodoval na glavi. — V Smartnem v Rožni dolini je padel s kolesa 35 letni Josip Komplet in se tudi močno poobil na glavi. — V Rogški Slatini je padel po stopnicah 32 letni Anton Černuš in se hudo poobil. — Vsi so morali iskati pomoči v bolnici.

Železno rudo so odkrili

Ležišča dobre železne rude so odkrili pred dnevi v bližini Šibenika pri vasi Vilica. Ze pred dobrimi sto leti so tam Francozi kopali rudo, toda pozneje so naprave propadle, pa se ni nihče več zanimal za rudnik. Zadnje tedne pa sta dva inženirja preiskovala stari zapuščeni rudnik in ugotovila, da so v zemlji bogati skladi železne rude, ki je povrhu vsega tudi dobre kakovosti. Tako so v zadnjem času odkrili v severni Dalmaciji že drugo ležišče železa. Nedavno so jo namreč odkrili tudi pri Pribudicu. Za novi rudnik se je takoj oglasila neka švicarska tvrdka in začela s poskusnimi izkopavanji.

Hud zločin v Zalogu

V bližini gostilne Ziherl v Zalogu je prišlo do hujšega zločina, katerega je zagrešil neki 15 letni fant, ki je streljal na Mirka Budala, sina Alojzija, zvaničnika, stanujočega v Zalogu in rojenega 9. marca 1925 v Zalogu, ter na Rudolfa Burkeljca, sina Martina, sprevednika iz Spodnje Kašlja 31. rojenega 9. februarja 1923 v Radečah pri Zidanem mostu. Oba sta bila s tatvinami.

ustreljena v trebuh in sta hudo ranjena. Fantje so se baje sprli zaradi nekega dekleta, nakar je zločinec šel domov po revolver in oba tekmeča hudo poškodoval.

Nesreča

Ko se je peljal 67 letni posestnik Stefan Kidrič iz Zamenberca pri Rogatcu z vozom, se je konj, ki je bil vprežen v voz splasil in zdiral z vozom naprej po cesti. Kidrič, ki je bil na vozu, je padel z voza tako nesrečno, da se je nevarno poškodoval.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Anton Zakotnik, kamnoseki mojster in posestnik star 62 let. — V Smartnem v Tuhinju je umrla Marija Klemenčič, rojena Pestotnik. — V Zagorju je umrl Dragotin Korbar, posestnik, gostilničar in bivši gerent občine Zagorje. — V Bevkah pri Vrhniki je umrl Luka Kršmanec, posestnik. — Na cesti na Dobrovo v Celju je umrla Marija Bremec, žena železničarja stara 76 let.

Nezgode

V Brnici pri Hrastniku je padel s kolesa 43 letni delavec Vinko Franc in se močno poškodoval na glavi. — V Smartnem v Rožni dolini je padel s kolesa 35 letni Josip Komplet in se tudi močno poobil na glavi. — V Rogški Slatini je padel po stopnicah 32 letni Anton Černuš in se hudo poobil. — Vsi so morali iskati pomoči v bolnici.

Prepozen je bil

V Savcih, tako poročajo iz Maribora, so podirali hraste ob banovinski cesti. Pri tem je bil zaposlen tudi Jože Klemenčič, ki je bil pa tako nepreviden, da je pri padcu nekega hrasta prepoznal odkos čila, debela veja ga je udarila po glavi in mu razbila lobanjo, da je obležal na mestu mrtve.

"Kraljica" umrla

V Bregani, v ciganskem šotoru je pred kratkim umrla v starosti 102 leti "ciganska kraljica" Kata Nikolič. Starša, ki je zadnji čas tehtala samo 30 kilogramov, je zapustila sedem otrok, 55 vnukov, 227 pravnukov in 22 pravnukov, torej skupno nad 300 potomcev. — Kata Nikolič ni bila po rodu ciganka. Bila je nezakonska hči neke premožne Slovenke, ki je svojega otroka skrivaj rodila in ga kmalu po rojstvu izročila neki ciganki. S 15. letom se je poročila s sinom svoje rejke, ki je bil pozneje "ciganski kralj." Vse svoje življenje se je preživljala s poštenim delom, dočim so se drugi cigani Zidanem mostu. Oba sta bila s tatvinami.

VRH. SODIŠČE V NOVI IZDATI

Nedavna slika "deveterih modrih mož", ki tvorijo vrhovno sodišče Zed. drž. Sodišče, kakoršno je zdaj, je docela drugačno, kakor je bilo pred par leti. V njem imajo namreč zdaj večino mlajši, progresivni člani, dočim so bili prej konservativci v premoči. Sedeli, od leve na desno, so: Roberts, McReynolds, predsednik Hughes, Stone in Black. Stoječi: Douglas, Reed, Frankfurter in Murphy.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljkov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Dodatna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo
vraj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas
do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov ure-
dništvo ne vrača.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nemčija se zagovarja

Zadnjo soboto teden je nazijska vlada po svojem zuna-
njem min. Joachim von Ribbentropu podala vsemu svetu
svoje razloge in vzroke za udor v Dansko in Norveško. Po-
vabljeni so bili h ministrovemu govoru vsi zastopniki tujih
držav, ki se nahajajo v Berlinu in Ribbentrop je govoril.

Govor nemškega zunanjega ministra je bil vseskozi
obrambni zagovor nemškega nastopa v škandinavskih de-
želah. Dasi previdno sestavljen iz namena, da bi pred svetom
opravičil nemški nastop, pripisujoč vso krivdo, zato
angleškim in francoskim nameram, je vse eno dovolj pro-
zoren, da zagovor nemške vlade ni resnično iskren in nem-
ška vlada ni res v vsej zadevi tako deviško nedolžna, kakor
jo prikazuje in slika minister Ribbentrop. Zagovor ima
le svoj namen in to baš v času, ko je Anglija doživljala po-
raze na norveški fronti vsled svoje nepripravljenosti, ali
vsled neprevidnosti, obenem pa tudi ko Italija visi na plo-
tu nevedoč kam bi se nagnila in vsled nevtralnih držav na
Balkanu, ki jim je vsled Finske preje in zdaj radi Norve-
ške odločnosti zrastle nekoliko pogum proti Nemčiji. Da
to deloma paralizira in obenem pridobi na ugledu v svetu
je v teh dneh smatrala nemška vlada za ugoden psihologi-
čen moment, da razbobra v svet razne "dokumente", kate-
ri so seveda taki, da je treba za resničnost istih imeti po-
trpljenje in počakati, da o njih spregovore tudi oni, kate-
re so ti "dokumenti" v Ribbentropovem govoru imeli na-
men diskreditirati.

Kaže pa Ribbentropov govor svoje vrste posebnost,
namreč, da Nemci ne zamude nobene priložnosti in parale-
lno vodijo borbo proti zaveznikom tako na bojiščih, ka-
kor na fronti javnega mnenja v svetu. Seveda ima svet o
tem svoje lastno mnenje in sodi po svoje nemške nastope
in načrte. Vendar pa, Nemci so budno na delu za svojo
stvar.

Morda se je zdelo nemški vladi bolj nastopiti z objavo
teh "dokumentov" vsled nevtralnih držav na Balkanu, ki
so se zadnje tedne zopet nekako samostojno gibale. Naj-
brže je Ribbentrop hotel pokazati, ali bolje posvariti male
nevtralce, češ, kdor spletkari proti nam z našimi sovražni-
ki ga kaznujemo predno more kaj napraviti. Z drugo be-
sedo: pazite se, kaj delate! Mi smo hitrejši od onih, s ka-
terimi se bratite proti nam. Naša moč vas bo zadela.

Kako bo v resnici izpadla borba v Škandinaviji tudi še
ni mogoče izreči končno sodbo. Mogoče je ugotoviti le,
da so Nemci zaveznički prehiteli, zasedli vsa ugodnejša pri-
stanišča in mesta in da so zdaj v boljših pozicijah. Če bodo
pa zaveznički zdaj imeli dovolj korajže in odločnosti, da na
Nemce udarijo vseeno in jih bodo tudi če treba nekaj žr-
tev, skušali odtam pregnati, to pokažejo prihodnji dnevi.

Položaji, v katerih se Nemčija nahaja, kažejo, kako so
se Nemci temeljito pripravili za to vojno. Nemčija daleč
nadkriljuje na suhem in v zraku oba zaveznika, Anglijo in
Francijo. Neko poročilo celo pove, da imajo Nemci več
kot polovico več vojnih letal, kakor Angleži in Francozi.
Vse to kaže, kam je šel nemški denar, ko so Nemci 15 let
jamrali, da so na koncu s financami, tako, da se jih je ne-
odločni bivši predsednik Hoover usmilil in jim pred febre-
timi leti dovolil celo moratorij. Nemci so očitno farbali
svet, da so gospodarsko na koncu, medtem so se pa vsa leta
tajno na vso moč oboroževali. Taki so Nemci, taka je njih
"iskrenost" do drugih, do svojih sosedov. Kdo naj take-
mu "iskrenemu" sosedu še kaj zaupa?

Zaveznički so bili vas leta zelo neprevidni napram
Nemčiji. Za to veliko neprevidnost zdaj temeljito plaču-
jejo in bodo še drago plačevali predno bo končana ta straš-
na vojna furija v Evropi. Vrlo nepremišljeno vodijo tu-
di vojno proti Nemem. Nemci jih prehite vse povsod. V
Londonu in Parizu se obračajo po poljevo, morda misleč,
da ko bodo v resni nevarnosti, jih že pride spet reševati
strie iz Amerike. Ako se bodo zaveznički ravnali še v na-
prej po tem načinu, da se bodo zanašali le na druge, bodo
plačevali v tej vojni še višje račune.

L. Zorko piše v M. G., da se dobijo ljudje, ki živijo sa-
mo še za "drugi svet". Besedice je dejal med ušesa, ši-
mer se jezični doktor Zorko hoče posmehovati. Potem pa

nadaljuje: "Ampak med njimi so tudi taki, ki so se včasih
štulili med napredne ter so za zajtrk "pohrustali najmanj
enega farja". Učili se niso nikoli ničesar in v sporih z
nasprotniki so bili zelo naduti." Ta Zorkova jeremijada
je ugotovitev, da zapeljanim sodrugom le posveti včasih
sonce resnice in v možgane in kadar se to zgodi obrnejo hr-
bet rdečim socialistom, spoznavši, da jih ti le vodijo za
nos. Kadar se spomnijo pa še na milijonski fond, sloven-
sko zavetišče in potem na razne kraljeve komisarje, mora
pa vsaj pri pametnih zginiti zadnja trohica ljubezni do
rdečkarstva med Slovenci v Ameriki.

Majski Glas kaže veliko protiversko miselnost. Zna-
menje je to, da je med Slovenci mnogim vera v Boga silno
na poti. Veliko število oglasov pa tudi kaže, kdo med Slo-
venci v Ameriki podpira protiversko gonjo in gibanje. Ne-
katere se je treba kar zapomniti. Tu in tam bi bili radi.

Chamberlain hoče udariti nazizem, noče pa uničiti
nemškega naroda. Ako pričakuje, da bodo Nemci sami
udarili po nazizmu, se moti, vsaj dokler bo nazizem zma-
goval, ampak stališče je pravilno. Duff Cooper je govoril
"za" Churchilla. Oba sta hudo radikalna. Morda je Cooper
povedal le osebno naziranje, vsekako je govoril o uničenju
nemškega naroda, ne le nazizma. To je nemoralno. Niti
ni diplomatsko. Hitler bo kričal, da se bori za obstanek
nemškega naroda, in narod bo tem bolj strnjeno za njim
do zadnjega moža. To je napačna — strategija.

KAJ JE NOVEGA OB OBALI TIHEGA MORJA?

Valley, Wash.
Spet se oglašam v listu
Amer. Slovenec. Pomlad je
prišla v deželo, vse je že ze-
leno in kmalu bo tudi sadno
drevje vse v cvetju. Vreme
imamo pa bolj deževno. Polj-
ska dela delamo vsaki dan
Bog daj, da bi žita obrodila
stoteren sad.

Naznamim tudi, da smo tu-
kaj v Valley tudi slišali slo-
vensko petje radio programa
na Veliko soboto iz New Yorka
kaj pod vodstvom Mr. Jerry
Koprivseka. Hvala vam pevcu
in pevke, le še večkrat se o-
glasite!

Letošnja pomlad ima zelo
spremenljivo vreme. Več lju-
di boleha za različnimi bolezi-
mi, kot "flu" in revmatizem.
— Naša cerkev je dobila od
znatraj nov okras. Bila je
namreč preslikana pred veliko
nočjo, od zunaj je pa bila
prebarvana v jeseni. Le stolp
ima še staro barvo, pa bo tudi
ta letos nadomeščena z novo.
— Naj za danes končam in
cenenem pozdravim vse Slo-
vence in Slovenke širom Ame-
rike in tudi rojake onkraj
morja!

Poročevalka ROJAK IZ OTTAWA PIŠE

Ottawa, Ill.
Videli smo oni dan v Ame-
rikanskem Slovencu dopis iz
Detroit, Mich., pa sem se tu-
di jaz spomnil, da smo bili tu-
di mi dne 30. marca v Detroi-
tu. — Pravijo, da se živemu
človeku vse pripeti, mrtvemu
pa jama. Tako se je takrat
tudi nam pripetilo, da smo bi-
li povabljeni na ohcet k naši

prijateljici ali botri Alojziji
Božič (Božich), ko se je mo-
žila nje hčerka Pavlina, ki je
vzela ženina italijanske na-
rodnosti. Tako se nam je pri-
merilo, da smo videli italijan-
sko ohcet in italijanski ples in
smo se počutili, da je to za
nas zares nekaj novega, kar
nas je prav razveselilo in raz-
vedrilo. — Obema novoporo-
čencema ključemo naj ju Bog
blagoslovi v novem stanu in
naj jima da vso srečo. — Dru-
žina Mrs. Božič je res hvale
vredna, ker je vsa fajn in po-
štena in gospodinja je lahko
vesela take družine in ponos-
na na njo. — Potem smo šli
drugi dan v nedeljo k sv. ma-
ši v slovensko cerkev. Ker je
bila ravno bela nedelja, smo
slišali prav lepo slovensko pri-
digo. — Potem smo se pa pe-
ljali z Božičevimi v Canado
in smo se tam malo razgleda-
li ter seveda popili par "ta-
kratkhi". Nazaj grede smo se
peljali pod vodo (tunnel) in
nazaj v Detroit, kjer smo ime-
li za obiskati še nekaj prijaj-
teljev. Tako smo se ustavili
pri Mr. in Mrs. Bernard Travi-
nikar, kjer so nas prav dobro
postregli. Narezali so nam
pristnih domačih klobas in
pristnega domačega prekaje-
nega mesa, kar je bilo zares
nad vse okusno. Precej smo
pospravili teh dobrot in seve-
da tudi malo popili, nakar
smo se oglasili pri Mr. in Mrs.
Joe Travnkar. Tudi tam smo
se malo zabavali. Ne smem
tudi pozabiti, da smo se tam
sestali še z več Slovenci tam
na veselici in upam, da ne bo-
do zamerili, ker jih ne morem
tukaj vseh omeniti, ker sem
pa jama. Tako se je takrat
tudi nam pripetilo, da smo bi-
li povabljeni na ohcet k naši

Detroitčanje, bodite prav pri-
srčno pozdravljeni. — Nazaj
grede smo pa imeli prav lepo
pot vse do naše ljubljene Ot-
tawe, ki se mi dozdeva kot da
sem v mojem rojstnem kraju,
tako sem že skoro privadil tu-
kaj. Seveda, bolj malo Sloven-
cev nas je tukaj, ker je mala
naselbina in ti kar nas je, smo
skoro vsi v "biznesu." Seveda,
imamo tukaj v bližini tudi
malo večje mesto in sicer La
Salle, Ill., kjer je pa veliko
Slovencev. Tam večkrat na-
pravijo kako veselico in se
gremo tudi mi večkrat tja po-
veseliti in katero zaplesat. —
Dalje je tu v bližini še eno
malo mesto, Oglesby, Ill., kjer
imajo naši Slovenci tudi več-
krat kako veselje in kamor
tudi nas večkrat povabijo.
Ravno sedaj nas zopet vabijo
za dne 12. maja na veselico,
na kateri bodo kazali zanimi-
ve slike iz starega kraja. Če
dočakamo, bomo pa prišli, da
se zopet malo povselimo med
rojaki Slovenci. — Prejmite
prav lepe pozdrave!

Mr. in Mrs. Frank Less, naroč.

PROŠNJA

Chicago-West Pullman, Ill.

Spodaj podpisani sem dobil
prošnjo iz stare domovine, ki
se glasi sledeče:

Dragi rojak, rojakinja! —
Prostovoljno gasilsko društvo
gasilska četa v Strekljencu,
fara in občina Semič, v Slove-
niji vas prosi, da ji darujete
od svojega težko in krvavo
zaslužnega denarja, da z va-
šo pomočjo izplačamo motor-
no brizgalno, s katero rešuje-
mo naše skromne slamnato
krite domove. Za vsak naj-
manjši dar se vam že v na-
prej iz srca zahvalujemo. To
nam bo v spomin na vaše brid-
ko trpljenje v tujini.

Pečat
V Strekljencu, 4. apr. 1940

Konda Jože preds.
Juts Martelanc, tajnik

Dragi rojaki in rojakinje iz
Strekljencev in okolice. Gasilno
društvo v Strekljencu, in a
pod seboj sledeče vasi: Oskor-
šnica, Podreber, Kal, Osojnik,
Brezova reber, Maline, Sodji
vrh, Gradnik, Praproče, Omo-
ta in pa Goliš, ki je "največ-
ji" vas, katera šteje eno sa-
mo "numaro." — Torej dragi
rojaki in rojakinje širom A-
merike, tudi jaz vas prosim,
da jim po svoji dobroti in svo-
jih zmožnostih, priskočite na
pomoč. — Pred kakimi štirimi
letmi sem tudi dobil prošnjo od
tega društva za pomoč in sem
jaz tukaj nakolektal ter jim
odposlal nekako \$39.00, kar
je bilo v Amer. Slovencu ob-
javljeno. Sedaj se pa obrač-
čam na vse rojake po širni
Ameriki, katerim je mogoče,
da kaj darujejo, kar bo zopet
objavljeno v tem listu. Jaz
sem dobil posebno zahvalo od
novozvoljenega odbora in so
me izvolili za častnega člana
z diplomom. Zahvala se glasi:
"Našemu rojaku in dobrot-
niku Martin Golobich, Chica-
go, Ill. U. S. A."

Dolžnost novo izvoljenega
odbora je, da se Vam zahvali
za Vašo globoko razumevanje
naše gasilske misli.

Naznanjamo Vam, da Vas
je upravni in nadzorni odbor
izvolil na seji dne 9. februar-
ja 1940 za častnega člana in
Vam podelil tozadevno diplo-
mo. Prosim, da nam sporoči-
te željo, ali bi Vam diplomu
odposlali, ali bi jo z Vašim
dovoljenjem obesili v Gasilni
dom. Pričakujemo tozadevne-
ga odgovora.

Dovolite, da Vam pošljemo
nekaj podatkov našega dela,
ker dolžnost je naša, da kot
našemu dobrotniku in častne-
mu članu povemo našo bilan-
co. Ni dolgo našega obstoja,
komaj pet let je, odkar smo
ustanovili našo gasilsko četo
in dosegli z Vašo pomočjo
nad vse pričakovane uspehe.
Dogradili smo dom, v kate-
rem je dvorana in igralni
cder, v kateri ima društvo
svoje veselice. Za tem smo si
nabavili motorno brizgalno,
na kateri imamo še 6500 di-
narjev dolga, ki ga moramo v
letu 1941 poravnati.

Nad vse pričakovano smo
pa dosegli, (dosedaj edini v
Beli Krajini), da smo zaprosili
za kumstvo naše društvene
zastave samega pokrovitelja
jugoslovanskega gasilstva Nj.
Visočanstva princa Tomisla-
va. Kakor vidite na sliki, je
njegov trak z napisom in gr-
bom, katerega je pripel na
zastavo namestnik polkovnik
iz Ljubljane.

To je naše delo in Vaša po-
moč. Dovolite, da se ponovno
obračamo z nabitralno polo do
Vas, da nam po Vaši moči pri-
skočite na pomoč in s tem po-
magate kriti dolg za brizgal-
no.

Pošiljamo Vam sliko naše
čete in našo zastavo s trakom
Nj. Visočanstva princa Tomi-
slava. — Na pomoč!"

Preds. Konda Jožef,

Tajnik Just Martelanc.

Pečat

Dragi rojaki in rojakinje.
Vsa darila, ki jih bote z vašo
dobrotnostjo in požrtvoval-
nostjo blagovolili nameniti v
zgoraj omenjeno pomoč, bla-
govolite poslati na moj na-
slov;

Martin Golobich
11814 Lowe Ave. West Pull-
man, Chicago, Ill.

ŽENSKJE V FRANCOISKIH TOVARNAH

Francoska vlada je izdala
nekaj novih ukrepov za mo-
bilizacijo civilnega prebival-
stva. Ker so milijoni Franco-
zov pod orožjem, so tvornice
in poljedelske naprave ostale
marsikje brez dovoljnega šte-
vila delovnih moči. K delu v
tvornicah poziva z a to vlada
tudi žene in moško mladino,
ki vojaško še ni obvezana. De-
lovni minister je pooblaščen,
da označi uporabo ženskih de-
lovnih sil v nekaterih pokli-
cih za obvezno. Francoske že-
ne so se že doslej v velikem
številu prostovoljno javljale
pri uradih dela za kakršne ko-
li zaposlitve v nadomestilo
moških moči. Vlada je pre-
pričana, da bodo že prosto-
voljni odzivi zadostovali in da
ji ne bo treba na splošno pro-
glasiti ženske delovne obvez-
nosti.

Dogodki

med Slovenci po
Ameriki

Nov grob v domovini

Cleveland, O.—Mary Boyd,
je te dni prejela iz starega
kraja žalostno sporočilo, da
ji je pri Devici Mariji v Polju
umrla njena mati v starosti
67 let. Hiša je bila znana pod
imenom "Gostilna pri Avru."
Poleg zgornj omenjene zapu-
šča pokojna tudi sina Johna v
Indianapolisu, Ind. ter več so-
rodnikov, v starem kraju tudi
več sorodnikov.

Smrtna kosa ob Pacifiku

Grass Valley, Calif. — Na
posledicah operacije je v bol-
nišnici umrla dne 24. aprila
rojakinja Justina Stin. — Od-
kod je bila pokojna doma, po-
ročilo ne pove.

Poroka

Cleveland, O. — Pred dnevi
se je v cerkvi Sv. Odrašenika
na Kipling avenue poročil
Mr. Frank Pečjak, sin pozna-
ne Pečjakove družine ki stu-
nuje na East 159th street.
Poroka je bila s sv. mašo.

Lepo priznanje

Sheboygan, Wis. — Sloven-
ski mladenič Victor Weiss, je
eden izmed 20 ameriških stu-
dentov v kolegiju, ki je dobil
\$400 šolnine za nadaljevanje
pravnških študij na Harvard
univerzi. — Vsako leto se pri-
glasi do 300 in več študentov
za šolnino na tej univerzi, to-
da med temi jih je samo 20
deležno tega odličnega pri-
znanja. Pač lep dokaz marlj-
vega učenja. Nadarjeni slo-
venski mladenič je sin vdove
Mrs. Rose Weiss, ki živi na
2201 N. 15th str. in je naj-
mlajši v družini. Ima še štiri
brate, ki so vsi pri materi in
vodijo gostilno. — Nadarje-
nemu mladeniču in njegovi
materi častitke!

Vest iz domovine

So. Standard, Ill. — Sopra-
ga George Milkoviča je pred
kratkim prešla iz starega
kraja žalostno sporočilo, da
ji je v Dragah pri Suhorju v
Beli Krajini umrl njen brat
Peter Reba. Zapušča mater in
dva brata, tukaj v Ameriki
pa brata in dve sestri.

Nov grob v Pennsylvaniji

Farrel, Pa. — Nagle smrti
je v sosednjem Wheatland
umrla rojakinja Anna Persin,
v starosti 46 let. Njeno dekl-
sko ime je bilo Anna Škoda in
je bila doma iz fare Cerklje
na Dolenjskem.

Podlegel poškodbi

Oneonta, N. Y. — Za rano,
ki si jo je po nesreči prizade-
jal s strelom je v Fox bolniš-
nici v tukajšnjem mestu umrl
mladenič Leo Hren, Jr., sin
družine Leo Hrena, star šele
17 let. Pokojni je bil rojen v
Decaturju, država New York.

SIRITE AMER. SLOVENCA

TARZAN IN OGENJ V THORU

(109)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Ko je bila lestva prinešena, je za-
povedala Ahtea Jannette: "Pojdi dol, to-
da ne hodi predeleč. Jaz želim sama
govoriti s Tarzanom." — Ko je Jan-
nette stopila dol, se je Ahtea obrnila
k Tarzanu in mu kolikor je mogla lju-
beznivo rekla da ga ljubi in da želi, da
ostane z njo za kralja.

Iz tega je proti njemu svojo roko
in prosoje nadaljevala: "Jaz sem po-
slednja v dolgi vrsti izmed belih vla-
darjev v tem kraljestvu in če jaz
umrem brez potomstva, bo prestol v
Thoru zapadel rumenemu ljudstvu.
Tarzan, ostani pri meni, ti si mož, o
kakršnem se mi je vedno sanjalo."

Po teh besedah je Tarzan občutil
kot nekako sočutje do te krute ženske,
toda sočutje ga je kaj hitro minilo, ko
se je spomnil njene barbarske kruto-
sti. "Povsod smo že bili," je rekel, "in
jaz sem že dal svoj odgovor. Moja pr-
va dolžnost so moji prijatelji, od ka-
tere ne odstopim."

"Dovolj mi, da jih varno izpeljem iz
džungle in jaz ti dam častno besedo,
da se vrnem," reče Tarzan dalje. "To
je brez pomena," nadaljuje dalje Aht-
tea: "ti bi kaj kmalu pozabil na svoje
obljube. Naj gredo sami, skozi nevar-
nosti džungle, brez tebe, ti pa moraš
ostati tukaj pri meni."

POZOR!

Pogled na številke poleg naslova in
imena. Ako ti je naročna potebela
obnovi jo in pomagaj listu!

Nedeljski kotiček

J. M. Trunk.

DRUGA NEDELJA V MAJU

"Ako samo ostanete v veri, utrjeni in stanovitni in se ne ganete od upanja evangelija (Kološ. 1, 23)."

Omahljivost izvira pravzaprav iz pomanjkanja trdnega verskega prepričanja. Zato manjka tudi moč krščanskega upanja; predmet upanja, večno življenje, se omahljivcu ne zdi vreden resnega in odločnega napora. On le bolj želi, nego hoče to življenje doseči in se zato ne poslužuje resno vseh pripomočkov za čednost. Zdelo pa se nikoli ni zadostovalo za čednost, ker čednost stane mnogo več. Nihče se ni prišel v nebesa, ker je samoležel želel priti tja. Nasprotno. "Želje umorijo lenuha (Preg. 21, 25)," ker si domneva, da mu nebesa ne morejo uiti, ko si jih želi. Ampak kdo bi si jih ne želel?

Ako toraj hočeš popolnoma odstraniti svojo omahljivost, ponovi pred vsem v sebi duha trdne vere; premišluj in preudarjaj pogostoma, kakor krasno je večno življenje in

kako strahovit je večni ogenj, vzbujaj v sebi upanje in strah, potem se poprimi s krepko roko dela, kajti "nebeško kraljestvo se s silo jemlje, in ti isti, kateri ga s silo jemljejo, pridobijo ga (Mat. 11, 12)." Ta sila je pa neprenehljiva, se ne sme nikdar opustiti, trajati mora vse življenje, prav do zibe do groba. Šele v enem boljšem življenju boš v dobrem odločen za vselej, v mističnosti stanovitni in v Bogu popolni in nikoli se ti ne bo treba bati, da boš kdaj zopet zapustil neskončno dobroto. Zdej za varno stanovitnost nimaš nobenega poročstva, da si boš stanovitni do konca, ako se resno prizadevaš. "Kdor ne napreduje, nazaduje," velja v vsem obsegu za vsakdanje prizadevanje, da napreduješ v dobrem.

"Toraj, bratje moji ljubljene, bodite stanovitni in nepremakljivi, obilni vsikdar v delu Gospodovem, vedoč, da vaš trud ni prazen v Gospodu (1 Korinč. 15, 58)."

IZ GORIŠKE, PRIMORJA IN ISTRE

Odlikovanje mater s številnimi otroki

Gorica, marca 1940. — V nekdanji dvorani Trgovskega doma je bila pred dnevi svečanost podelitve častnih kolajn, ki so bile podeljene v imenu min. predsednika Musolinija 338 materam iz goriške pokrajine in podelitev denarnih nagrad. Svečanosti so prisostvovali predstavniki vseh oblasti na Goriškem s prefektom na čelu. Po svečanih govorih in ostalih formalnostih je sledila razdelitev nagrad najmlajšim zakonskim parom, ki so v najkrajšem času imeli največ otrok. Prvo nagrado 2000 lir je dobila družina Jakoba Rupnika, 35 letnega kočarja in Tereze Reven, stare 38 let iz Črnega Vrha. V 12 letih sta imela deset sinov, zadnjega šele pred kratkim. Drugo nagrado 1500 lir je dobila družina Humberta Passadorija iz Romansa z osmimi sinovi. Tretjo nagrado 1000 lir je dobila družina Evgena Rusijana, kmetovalca, starega 36 let in 33 letne Sofije Velišek iz Krmina, ker sta v trinajstih letih srečnega zakona imela osem sinov. Po podelitvi nagrad je sledilo odlikovanje 338 mater s številnimi otroci. Listi niso prinesli njihovih imen, gotovo pa je bila med njimi večina domačink.

Cene rastejo

Pri vseh življenjskih in gospodarskih potrebščinah se cene v zadnjih mesecih stalno dvigajo, pri nekaterih precej hitro. Meso je v Gorici poskočilo za približno 2 liri pri ki logramu; živa teža goveje živine se plačuje že po 5.50 lir. — Fižol stane v nadrobni prodaji okrog 6 lir. — Drva za kurivo so se v mestih od 18 lir za kvintal dvignila na 22 lir in čez. — Lesna kupčija v splošnem cvete, izsekavanje pa postaja že pustošenje in ne obeta nič dobrega. Po mnogih rebrih se kažejo že goličave in maloštevilni gozdovi se redčijo in padajo. Uničevanje našega skromnega gozdnega zaklada postaja že nevarno in lahko usodno. Ne vemo, kam bomo prišli, če naših kmečkih gospodarjev še o pravem času ne bo srečala zdrava zavest, da vabljive

vsote, ki jih potegnejo za les, hitro kopnijo, lesovi pa počasi rasejo. Bilo bi grozno, če bi naši najpremožnejši predeli dežele radi kratkovidnega gospodarjenja zapadli obubošanju. — Vinske cene so tudi močno poskočile. V Brdih in v Vipavski dolini je cena na kmetih že prekoračila 2 liri za liter; govorijo že o 2.20 lirah. Škoda, da so vinske kleti že povsod skoro prazne. Kraški teran, ki ga je pa zelo malo, se še ni razgibal na trgu, imel bo pa gotovo visoko ceno, 3 lire liter bo najbrže že nastavna cena.

Številni požari

Trst, aprila 1940. — Za velikonočne praznike se je pripetila v Dornberga velika požarna nesreča. Ko so bili na veliki petek skoro vsi vaščani v cerkvi, so nekateri opazili, kako švigajo ognjeni jeziki iz hiše posestnika Ivana Rijavca na Brdu. Požar se je z veliko naglico razširil na celo poslopje. Ker ni bilo gasilcev, je ogenj kaj kmalu vse uničil. Reševala je, kar se je dalo, samo gospodinja, ki je ostala sama doma. Škoda cenijo na 50.000 lir in le malo je kritega z zavarovalnico. Uničeno je vse žito, orodje, pohištvo in ostalo. Šele kasneje so prišli gasilci iz Gorice, ki so ogenj omejili in rešili hlev ter obvarovali sosednje hiše.

Pred nekaj dnevi je pričelo goreti v seniku last Ivana Grudna v Godoviču. Nesreča je hotel, da se je požar razširil se na ostale hiše, ki so bile v neposredni bližini. Oblasti so bile takoj alarmirane o nevarnem požaru. Kmalu so bili na kraju nesreče idrijski gasilci in njihovi tovariši iz Črnega vrha. Pomagali pa so jim tudi jugoslovanski gasilci iz Hotedrišice. Po polnoči (požar je začel zvečer) pa so prišli še poklicni gasilci iz Gorice. Vsem tem so pomagali še voljaki. Zaradi pomanjkanja vode je bilo požar težko gasiti in so se bolj omejevali na zavarovanje bližnjih objektov. Po mučnem poslu je bil naslednjega dne požar popolnoma pogašen. Goriški gasilci so se v imenu vseh zahvalili jugoslovanskim gasilcem za brezprimerno požrtvovalnost. Škoda je zelo velika in naša

100.000 lir. Zgorelo je poleg drugega 140 stotov sena in avtomobil.

V Skocijanu pri Kopru je pričelo goreti v stanovanju baronice Helene Hagginosta vd. Nulli. Gasilec se je posrečilo ogenj omejiti na levi del stavbe ki je popolnoma razdejana. Škoda cenijo na 200.000 lir. Poleg polštva oblek in raznovrstnega blaga, je zgorelo tudi precej denarja.

Izpred sodišča

Ker je kupila 80 g pritihočapljenega saharina, je bila 29 letna Julija Veiklonja iz Sv. Lucije obsojena na 15 dni zapora, 250 lir den. kazni ter na eno leto policijskega nadzorstva. Josip Jug iz Zabrd pri Kanalskem Kalu, star 28 let, pa bo moral plačati 3150 lir ker je pritihočaplil 4 kg saharina in nekaj tobaka. Franc Jeram, star 66 let, iz okolice Cerkna je bil zaradi tihočapstva tobaka kaznovan na 15 dni zapora in na plačilo 350 lir ter na eno leto policijskega nadzorstva. Zaradi zneštije je odpadel sodnijski postopek proti 29 letnemu Matiji Erženu iz Gorka pri Idriji (tihočapstvo surove kave), 46 letni Mariji Gold iz Zakoje pri Cerknem (kava in saharin) 70 letnemu Antonu Ogriču iz Slapa pri Idriji (saharin), 78 letnemu Francu Obidu z Ledin (saharin) in 57 letnemu Antonu Stremfelju iz Zg. Novakov (vžigalniki in kremen kamenčki).

KRATKE NOVICE

Trst. — Ni dolgo od tega, odkar je tržaško-koprski škof na ponovne intervencije končno uvedel zopet slovensko in hrvaščino v maleni seme-nišču v Kopru za bodoče duhovnike tržaško-koprske škofije. Sedaj pa je sicer dalje dovolil tečaje teh dveh jezikov, pač pa je prepovedal gojencem med seboj govoriti v svojem slovenskem ali hrvaškem maternem jeziku.

Ajdovščina. — Trošarinski stražniki so na cesti pri Ajdovščini preiskali dve sumljivi ženski, pri katerih so našli velik vrč s 13 litri žganja. Zaradi tega bosta morali odgovarjati pred sodiščem.

Ustje na Vipavskem. Gospa Franciška Bačar, soproga zdravnik dr. Justa Bačarja, ki služi v Jugoslaviji, je več let živila pri doktorjevem bratu na njegovem rojstnem domu v Uhanjah. Po daljšem bolehanju je 47 letna gospa sedaj umrla.

Za družine ponesrečencev v raškem premočniku v Istri je vlada nakazala 120.000 lir kot prvo pomoč. Zavod za zavarovanje proti nezgodam pa je v isti namen izročil pristojnemu oblastvu 300.000 lir.

Drzna tatvina. — V Dornbergu je neki drzen uzmiv izrazil cerkveno pobožnost v svoj umazani posel. Udril je v hišo Zdravka Doplikarja ter v njej prav zločinsko gospodaril. Ukradel je 950 lir v gotovini, zlato uro z veržico, vse salame in mnogo perila ter pojedel in odnesel tudi nekaj velikonočnih dobrot. Tatu orožniki pridno zasledujejo in je upati, da bo kmalu pod ključem.

Vipava. Vdana v božjo voljo nas je za vedno zapustila krščanska žena ga. Marija Foniz, sestra g. dekana Khrneta v Postojni. Na zadnji poti smo jo spremljali v velikem številu.

Tržaške novice. V tržaški pokrajini so podpisali za 182 milijonov lir novega devetletnega državnega posojila. V primeri za gorško pokrajino, ki je dala deset milijonov, je to zelo visoka številka, ki zgo-

POSLANIK V SOFIJI

Novi ameriški poslanik v bolgarski prestolici, Sofiji, Geo. H. Earle (na levi), ko se je ob prihodu v mesto vozil s pripomočnikom kralja Borisa proti kraljevi palači.

TO IN ONO IZ DOMOVINE

Smrt zaradi cigarete

V Travniku v Bosni je obiskovala družine 70 letna Mara, žena občinskega delavca Gjukica, ki si je služila kruh s tem, da je ženam prerokovala iz kart in fižola. Nedavno je zbolela in ni mogla več iz hiše. Ker je bilo hladno, si je zakurila in ko se je grela, si je prižgala cigareto. Nankrat se ji je od cigarete vnela obleka in starka je bila hipoma kot živa bakla. Podlegla je grozovitim opeklinam v bolnici.

Za pobijanje nepismenosti

Prosvetne organizacije bavnove Hrvatske so začele svoj čas velikopotezno akcijo za pobijanje nepismenosti po mestih in vaseh. Nedavno je izšla knjiga "Pokret za pismenost" iz katere je razvidno, da je od 1. avgusta, leta 1937, ko je Dr. Maček izdal poziv za pokret, do 31. dec. 1939 bilo teh prostovoljnih prispevkov 1.981.947 dinarjev.

Ribe so zmznile

Zaradi letošnje hude zime je trpel ribji zarod ne samo po rekah in na Jadranskem morju, marveč zlasti tudi v nekaterih jezerih. V jezeru Palicu ob Subotici je zmznilo mnogo rib, katere je voda šele v začetku aprila vrgla na breg. Za cele koše so jih nabrali ljudje in so jih pobrali za gnoj po bližnjih njivah.

Dva napada

V Stanetincih pri Sv. Juriju ob Ščavnici sta bila izvršena v dveh sledečih si dneh dva nočna napada s koli. Prvi je bil napaden Viktor Vargazon, 20 letni dinar iz Stantincev, ko je šel zvečer v Zasede po denar in so ga v gozdu pri Murščaku napadli trije fantje ter mu prizadejali s koli hude poškodbe, da je v nevarnosti njegovo življenje. — Naslednjo noč je isto doživel dinar Franc Šumak iz iste vasi. Tudi nanj so skočili trije napadci in ga obdelali s koli. Oba so morali odpeljati v soboško bolnico.

vorno priča o gospodarskem ustroju in stanju Julijske Krajine. Kjer je trgovina in velika obrt, je še nekaj denarja; kmečki deli dežele so pa res revni.

Smrt trdne naše korenine. V soboto, 23. marca je v Biljah pri Gorici umrl v 76. letu starosti g. Ivan Nemec, lastnik opekarne in posestnik. Rajnik je bil izredno skrben gospodar. Zlasti je globoko ljubil zemljo in jo z vso pridnostjo obdeloval. Čeprav že ves slab, je še dan pred smrtjo šel v svoj vinograd. Svojo življenjsko moč je črpal iz globokovernega srca.

Odlikovanje

Z redom sv. Save III. stopinje so bili odlikovani: inženir Ciril Rekar, višji inženir na Jesenicah, Franjo Babič, ravnatelj Splošne stavbne družbe v Mariboru in Anton Trempeš, inženjer Splošne stavbne družbe v Mariboru.

Velik požar

V Salopet selu pri Ogulinu na Hrvatskem je izbruhnil požar, ki je v kratkem času zajel 18 hiš in 26 manjših in večjih gospodarskih poslopij. Med ljudstvom je zavladala strašna panika. Živina je podvajala in je povzročala še večjo zmedo. Brez strehe je ostalo 22 družin s kakimi 200 družinskimi člani.

Vjeli so ga

Avgust Mastnik, posestnik pri Sv. Primožu pri St. Juriju je opazil, da mu nekdo že delj časa krađe žito iz škrinje nad hlevom. Večkrat je tatu že čakal, da bi ga prijel, ko bo odnašal pšenico, pa je bilo zaman. Tat je prišel po svojem poslu takrat, ko Mastnika ni bilo. Končno se je pa le posrečilo, da so tatu prijeli.

Ob meji je gorelo

Na Černički gori pri Guštanjju je zgorelo gospodarsko poslopje posestnika Ivana Čehnerja. Ogenj je povzročil škodo za nad 110.000 dinarjev. Zgorela je tudi krma in drugi poljski pridelki. Vzrok požara je neznan.

DENARNE POŠILJATVE

se še dostavljajo v Jugoslavijo in Italijo. Prosimo pa pošiljatelje nakazil za stari kraj, da pošiljajo v takih svotah, kakor tu navedene, namreč v ravnih svotah po sto, kot 100, 200, 300, 400 ali 500 dinarjih. To radi praktičnosti izplačil.

Kdor želi poslati pošiljatev potom kabla (brzojavu), lahko stori po nižnji ceni za \$1.00, kar je treba namreč dodati k cenam za gotove svote dinarjev. (Ta znižana cena za kabliranje velja le za Jugoslavijo.)

Naše cene so zdaj:

JUGOSLOVANSKI DINARJI:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.40.....	200 Din
Za \$ 6.50.....	300 Din
Za \$ 8.45.....	400 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ITALIJANSKE LIRE:	
Za \$ 3.25.....	50 lir
Za \$ 5.90.....	100 lir
Za \$ 11.50.....	200 lir
Za \$ 17.00.....	300 lir
Za \$ 28.00.....	500 lir

Nakazovati pošiljatev, da bi se izplačale v ameriških dolarjih zdaj ni mogoče.

Vse pošiljatev naslovite na:

JOHN JERICH
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

P. Kazimir Zakrajšek:

PO DVANAJSTIH LETIH

(Spomini iz mojega obiska Amerike.)

(Dalje) Veliko jih je odšlo v razne slovenske naselbine, kjer so zvečine ustanovili nove župnije in veliko delali in trpeli za svoje rojake. Zato lahko rečemo, da bi bilo za versko življenje med ameriški Slovenci naravnost katastrofalno in bi jih gotovo velik del naravno odpadlo od vere brez velikega dobrotnika nadškofa Irelanda, ki jim je dal slovensko duhovščino, ko je zanje poskrbela versko in tudi narodno. Zelo lepo in potrebno bi bilo, ko bi kateri izmed slovenskih gospodov, ki je po nadškofu Irelandu prišel v Ameriko in pred oltar, spisal o tem čim natančneje poročilo, z imeni onih dijakov, koliko in kateri so duhovniki, kateri so se posvetili duhovskemu stanu in kateri drugim inteligenčnim stanovom, da se tako ohrani za vedno vsaj v naši literaturi dostojen spomenik velikemu Irelandu, velikemu dobrotniku katoliških Slovencev v Ameriki.

Ta velika ljubezen nadškofa Irelanda, pa ni bila zanj brez težav. Ker so slovenski duhovniki radi svoji svojih zmognosti dobili tudi več velikih nemških župnij in jih vzorno vodili, so videli nekateri ameriški Nemci, tudi duhovniki, v njih nekatere tekmece, in radi tega napadali nadškofa Irelanda. Ravno moja prva ameriška leta sem dobil v roke nekoliko števil nemškega katoliškega lista "Der Wanderer" iz St. Paula, kjer sem čital nekatere zelo pikre članke na slovenske duhovnike in prikrito tudi na nadškofa. Nekoliko prej je nastal v Ameriki med ameriški katoliki tudi takozvani Cahenslyizem. Dolgo časa nisem vedel, kaj to pomeni. Ko sem bil pa l. 1910 v Evropi, sem bil povabljen od nemške Rafaelove družbe, da sem se udeležil mednarodnega izseljenskega kongresa v Berlinu sredi januarja 1910. Udeležila sva se ga s pokojnim patron Salezijem Vodusekom na poti v Ameriko. Povabil me je zlasti ustanovitelj Rafaelovih družb in vrhovni predsednik nemške družbe Cahenslyisma. Zame je izvedel iz nemških katoliških listov iz New Yorka in iz nemškega katoliškega izseljenskega doma v New Yorku, Leo House-a, kjer je bil rektor Rev. Urban Nageleisen, brat župnika pri sv. Miklavžu na drugi cesti, kjer sem bil nekaj kaplan, da sem mogel tam vršiti slovensko službo božjo za newyorške Slovence. Tam sva se tudi osebno srečala eno leto prej, ko je bil na obisku ameriških nemških katoliških izseljencev. Na tem kongresu se je pa tudi poročalo o tem Cahenslyizmu in sem bil o njem poučen. Ta moč je bil sicer sijajen katoliški inteligent, izborni organizator toda velik nacionalist in je prvi v Nemčiji spoznal važnost izseljen-

stva za narod in državo in seveda tudi dolžnost katoličanov, da versko poskrbe za svoje rojake na tujem. Zato je prišel večkrat v Ameriko in obiskal nemške naselbine in on je bil tisti, ki je zamislil idejo, da bi se morda dalo v Ameriki pri tolikih milijonih Nemcev, s tolikimi organiziranimi naselbinami, cerkvami ohraniti tudi nemški jezik, da bi postal drugi državni jezik v USA, kakor je francosčina v Canadi. In ta njegova akcija v Ameriki se je imenovala Cahenslyizem.

Pridobil tudi nemško vlado v Berlinu za to misel, da je tudi ona začela na to misliti in delati. Pridobil je nemške katoličane v USA, da so začeli po vseh župnijah ustanavljati nemške katoliške šole, katere je podpirala tudi vlada iz Berlina. Vlada je začela ustanavljati take farne šole tudi po nemških luteranskih cerkvah. V mojem času jih je bilo v New Yorku več takih luteranskih šol. Pozneje so vse propadle, ko ni bilo več podpore iz Berlina, sami luterani pa tudi niso čutili potrebe takih šol radi luteranizma, ker so smatrali javne različne šole za svoje, in si po luteranskih in nekatoliških učiteljih marsikje pridobili nadoblast nad njimi, zlasti ko so v tem dobili močno zaslombo še v krajevnih šolskih odborih, v katerih so imeli luterani vse v rokah, ali vsaj večino. Tako se je pod besedo cahenslyizma takrat razumelo stremljenje ameriških Nemcev tudi za politično in jezikovno moč v javnem življenju v USA. Kakor mi je pravil moj newyorški župnik Nageleisen, je pa to gibanje med Nemci imelo za dobro posledico to, da je idejo farnih katoliških šol populariziralo.

Nadškofa Irelanda so pa zlasti minnesotski Nemci razglasili za največjega sovražnika tega nemškega stremljenja, za kar so navajali v Berlinu na zgoraj omenjenem mednarodnem izseljenskem kongresu Rafaelovih družb dejstvo, da daje nemške župnije nemcem — (t. j. "Slovincem"). Cahenslyizem je zahteval tudi, da mora biti v St. Paulu vsekdar Nemec nadškof, češ, da tvorijo nemški katoličani veliko večino škofije. Enako po vseh škofijah, kjer je veliko nemških vernikov.

Pri tem so Nemci pozabili, da je bil pa ravno nadškof Ireland tisti, ki je s finančno pomočjo svojega najboljšega prijatelja, milijonarja Hilla, lastnika železnice po Minn., pomagal nemškim izseljencem, da so dobili najrodovitnejši svet srednje Amerike skoraj zastonj, da so dobili od Hilla tudi ogromnih gmotnih podpor, da so mogli svoje farme kultivirati in spreminjati v rodovitna polja. Zato bi bil nadškof Ireland zaslužil od strani svojih Nemcev vse drugačno hvaležnost, kakor so mu jo pa izkazovali tište dni.

(Dalje prih.)

MICHAEL TRINKO & SINOVI

PLASTERING and PATCHING CONTRACTORS

(Pleskarji in popravilci ometa in sten)

2114 West 23rd Place, Chicago, Illinois

Telefon Canal 1090

Kadar imate za oddati kako pleskarstvo (plasterers) delo, pokličite nas in vprašajte nas za cene. Nobene zamere od nas, če daste delo potem tudi drugam. Priporočamo se pa, da daste nam kot Slovincem priliko, da podamo naše cene za delo. Pleskarska dela vršimo točno in za iste jamčimo.

M. KLARICH & SON

STAVBENIK IN

KONTRAKTOR

3121 So. Parnell Avenue,

CHICAGO, ILL.

Telefon Calumet 6509

GRADIMO

novе hiše, velike in male, prenavljamo hiše in razna poslopja. Gradimo garaže, popravljamo porče. — Sprejemamo mala in velika dela. — Delamo načrte za nove hiše, kakor tudi načrte za prenovе in poprave.

Jules Mary — J. M.

Dogodek na Poganskem polju

IZ PREDVOJNIH ČASOV

Njena boleha hči je še zmerom negibno sedela na svojem stolu, toda njene velike, temne oči so bile široko odprte in so se bleščale v mračnem ognju. Sina pa se je po prejšnjem razburjenju polastila globoka nebržnost. Brez zanimanja za vse okoli sebe je sedel, našlanjal svoje široke rame na stolov naslon in zibal noge sem in tja tako enakomerno in vztrajno, kakor to počnejo nekateri duševni zmedenci.

Zdravnik je dal Karlotino truplo prenesti v Pepino sobo, da bi ga tam natančneje preiskal po zakonitih predpisih. Medtem je pregledal komisar, ne da bi bil o tem komu kaj dejal, vse hišne prostore, a ni našel nikjer nič sumljivega, ne v prtičju ne v sobah vdove in sina, ležečih v nadstropju. Nazadnje je šel še v klavnico, kamor so držala vrata iz kuhinje. Prostor je bil precej razsežen, a skozi nekaj malih oken je prihajalo vanj le malo svetlobe. Tla so bila tlakovana in so se nagibala od obeh strani proti sredi prostora ležečemu žlebu, po katerem je otekala kri zaklanih živali.

Nagnusen, za nevajenega skoro neznošen duh je vstajal iz tal in pridruževal se mu je še smrad sušecih se obešenih kož. Vse je bilo poskropljeno s krvjo. Le različni klavni noži, ležeči na hrastovi mizi, so bili bleščeči čisti. V enem izmed kotov je ležal mogočen železen bet za omamljanje volov; zraven je stala nosilnica. Na stropnih tramovih so bili železni obroči s kolesci, s katerih so viseli dolgi konopci, končavajuč se v zadrge. Na tleh so ležali nekaj povezov konopcev in nekaj snopov slame, zraven pa je stalo več veder.

Parenti je pregledal tudi ta prostor najvestneje, čeprav ni bil posebno mikaven. Že ga je hotel kolikor toliko razočaran zapustiti, ko so njegove oči, ki so se medtem že navadile na somrak, opazile debelo palico napol skrito v slami in zlomljeno v dva dela.

V tistem trenutku se je spomnil besed, ki jih je bil izrekel zdravnik takoj pri prvem pregledu smrtno poškodbe na Karlotinih sencih: "To deklico je usmrtil udarec s polenom ali palico."

Komisar je vzdignil oba kosa palice in ju zložil. Skupaj sta sestavljala zelo debel in težek bičevnik, ki je imel na gornjem koncu še vrstico, opremljeno z vozli. Take biče imajo prekupevalci z živino in mesarji, kadar gredo kupovat živino. Na zlomljenem mestu je manjkala v enem izmed obeh kosov trska. Parenti je bil v rani mrliča najdeno trsko shranil in je mogel zdaj takoj ugotoviti, da se je natančno prilegala luknjici.

"Ni več dvoma," je mrmral sam pri sebi, "morično orodje sem našel!"

V dokaz so se pokazale na zlomljenem mestu bičevnika tudi različne krvave sledi, kakor je dognal komisar, ko je bil stopil iz klavnice v bolj razsvetljeno kuhinjo. Po vrhu vsega je našel na zlomljeni palici še nekaj okrvavljenih plavih las. Torej je bilo nedvomno dokazano, kje je bil zločin izvršen.

Parenti je spet poiskal zdravnika, ki je bil še zmerom zaposlen v sobi bolehe Pepine.

"Ali ni nič novega?" je vprašal komisar zdravnika.

"Ne," je odvrnil zdravnik. "Pravkar

sem delo končal. Moja domneva je potrjena. Deklica je bila umorjena na ta način, da jo je nekdo z vso silo udaril s kakšno težko palico po levih sencih. Vse druge poškodbe, ki se vidijo na truplu, so praske ali odrgnine, nastale zaradi vlečenja trupla po trnju ali pa po zemlji, polni ostrega kamenja. Kakor sem bil že rekel, ni bilo nikake borbe. Žrtev se ni branila. Nedvomno je roka, ki je zadala dekletu smrtni udarec, izredno močna. Zločin se je zgodil med deveto in deseto uro sinoči... Vem sicer, da vam bodo ti podatki le malo koristili, toda, žal, kaj drugega nisem mogel ugotoviti. Doma vam bom takoj napisal celotno poročilo in ga vam pošlal."

3.

Parenti je bil prepričan, da je na pravi sledi. Zato se mu je zdelo, da zdaj nima več mnogo dela. Pepino je sklenil zaslišati kar na licu mesta, ker je zaradi njene bolehnosti ni mogel poklicati v svoj urad. Prav tako se mu je zdelo najpametnejše, zaslišati staro Longhijko kar na domu, nato pa aretirati njenega sina, nad čigar glavo so se kopili dokazi. Iz previdnosti je še prej poslal enega izmed policistov v urad, da privede nekaj karabinerjev, kakor v Italiji imenujejo orožnike, ki naj bi bili na razpolago za primer, če bi se mesar Pavle Longhi, silno močan in navidezno za vse sposoben človek, ne dal mirno odvesti.

Parenti je dal boleho Pepino z njenim stolom vred prenesti v sobo, kjer je bil doktor Bergoni, preden je šel, pokrtil truplo z veliko belo rjuho. Kljub temu je Pepina prestrašeno gledala na pokritega mrliča. Zona jo je spreletavala in njeni zobje so slišno sklepetali kakor v hudi vročici.

"Zakaj ste me dali prenesti semkaj?" je vprašala.

Komisar ji je odgovoril z dobrohotnim glasom: "Moram vam uradno zastaviti nekaj vprašanj, drago dete, pa vas nisem hotel klicati k sebi v pisarno, da bi vas ne mučil preveč. To lahko opravim kar tu." Sedel je za mizico, vzel papir in pisalno orodje ter se pripravil, da bo zapisal odgovore v protokol. Na vprašanja, ki so se nanašala nanjo, je odgovarjala Pepina kratko in očitno razburjena.

Potem je Parenti nadaljeval: "Zdaj pa bi rad izvedel, kako dolgo je bila Karlota Baccijeva zaposlena v vaši prodajalni. Kje stanujejo njeni starši ali bližnji svojci? Kakšen je bil način njenega življenja? Zlasti bi rad vedel ob kateri uri je prihajala v prodajalno in kdaj je odhajala?"

"Če hočete natančno izvedeti, katerega dne je prišla Karlota k nam v službo, morate vprašati mojo mater, gospod komisar," je odgovorila bolnica. "Pri nas je bila kakšnih 15 do 18 mesecev. Natančno ne vem. Je sirota, in njena teta, gospa Baccijeva, ima trgovino s perilom v Turinu. Gospa Baccijeva je stara prijateljica moje matere. Obe sta po rodu iz okolice Milana. Zavoljo prijateljstva za mojo teto je moja mati vzela Karloto za prodajalko. Karlota naj bi se pri nas izučila, da bi lahko pozneje stopila v službo v kakšni večji trgovini z mešanimi izdelki v Turinu."

(Dalje prih.)

RAZNE ZANIMIVOSTI

TEORIJA O BLISKIH

Vsako sekundo se sproži na zemljo najmanj sto bliskov. Po novih raziskavah stara teorija, po kateri udarjajo strele po navadi iz oblaka na zemljo, ni pravilna. Prof. dr. Anton Schwaiger s tehnične visoke šole v Monakovem je ugotovil neko uvodno sprožitev pred bliskom samim, ki se šele v majhni razdalji od tal odloči za svoj cilj. Gre za nevidno sprožitev podobno ognju sv. Elma, ki zapuša oblak sunkovito, dokler ne doseže zemlje. Po vsem novem dognanju bo mogoče zaščitne naprave zoper strele napraviti tako, da bodo zanesljivejše nego doslej.

DOBRA ČAJNA LETINA

Iz Moskve poročajo, da je bila zadnja letina čaja v Georgiji in Azerbejdžanu zelo obilna. Nabrali so 45 tisoč ton čaja, t. j. 10 tisoč ton več nego lani. Prvič so ob tej priliki poželi čajne liste v ozemlju Krasnodara, kjer so rastline izvrstno obrodile.

SVET POSTAJA KRATKOVIDEN

Prav za prav bi se ne smel nihče čuditi, da postaja svet čedalje kratkovidnejši. To si je lahko mislil že vsak, ki je s svojimi očmi opazoval dogodke zadnjih let. Pa ne gre za politično kratkovidnost, tudi dejansko je tako.

Čedalje večje število ljudi nosi naočnike in sicer večinoma naočnike zoper kratkovidnost. V nekaterih deželah

predstavljajo ljudje z naočniki celo tretjino prebivalstva. Tako jih imajo v Zedinjenih državah 45 milijonov, na Japonskem 20 milijonov, v Nemčiji 18 milijonov. Zanimivo je, da je število kratkovidnih v germanskih deželah in na Japonskem (toda ne na Kitajskem) po odstotku znatno večje nego v slovanskih in latinskih deželah.

STOLETNA PRAVDA

Pred sodiščem v Buenos Airesu se je zaključila pravda za dedščino, ki je trajala 102 leti. Šlo je za 2800 ha zemlje v neposredni okolici argentinske prestolnice, ki jih cenijo na 50 milijonov pezov. Prvotni lastnik tega posestva je bil neki Lopez Camelo. Med dediči je tudi bivši predsednik republike, Marcelo de Alvear.

VODA POVZROČILA POŽAR

Pri Prerovu na Moravskem je v skednju kmeta Božeka nastal požar, ki je v kratkem času uničil stavbo z vso zalogo slame v skednju tudi nekaj živega apna. Skozi luknjo v strehi je kapljala voda na apno in povzročila požar.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

DRUSTVO SV. VIDA

štej. 25, KSKJ.
CLEVELAND, OHIO

Odbor za leto 1940:

Predsednik: Anton Strniša;
Tajnik: Anthony J. Fortuna,
1093 E. 64th Str.;
Blagajnik: Louis Kraje.

Društvo zbora vsako prvo nedeljo v mesecu v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida ob 1:00 popoldne. Asesment se prične pobirati ob 12:30. Na domu tajnika pa vsakega 10. in 25. v mesecu. V društvo se sprejemajo katoliki od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; v mladinski oddelek pa od rojstva do 16. leta.

Društvo sv. Jožefa

štej. 53, KSKJ.,
Waukegan, Ill.

40. leto pri K. S. K. Jednoti.

Seja se vrši vsako drugo nedeljo ob 9:30 zjutraj. Sprejema vse slovenske katolike od 16. do 60. leta v odrasli oddelek; in v mladinski oddelek od rojstva do 16. leta.

Skupno društveno imetje znaša \$21,000.00. Članstvo šteje skupno 523 članov (jč). Nadaljnja pojasnila se dobe od sledečega odbora:

Frank Jerina, preds.
Joseph Zorc, tajnik
Mike Opeka, blag.

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podpora organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v državi Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

POSUJE ŽE 47. LETO.

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000.00.

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%.

K. S. K. Jednota ima nad 36,500 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 183.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega 46-letnega obstanka \$7,400,000.00.

GESLO K.S.K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM in NAROD!"

Če se hočeš zavarovati pri dobri, poštini in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. Jednota sprejema v svojo sredo člane in članice od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavaruješ se lahko od \$250.00 do \$5000.00 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB". Mesečni prispevek v mladinski oddelek je zelo nizek in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom narašča. V slučaju smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,000 posmrtnine. Otroka se lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani svoto izplačano v gotovini.

BOLNIŠKA PODPORA:

Zavaruješ se lahko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$5.00 na teden. Asesment primerno nizek.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo jim rezervo izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih asesmentov. Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote", ki izhaja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in katerega dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral (a) biti zavarovan (a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močne in bogate podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

V vsaki slovenski naselbini v Združenih državah bi moralo biti društvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli še nimate društva, spadajočega k tej katoliški podporni organizaciji, ustanovite ga; treba je le osm oseb starosti od 16. do 60. leta. — Za nadaljnja pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: JOSIP ZALAR, 351 N. Chicago Street, Joliet, Illinois.

Pisano polje

J. M. Trunk

Nemško poveljstvo omenja, da se borijo na severu pri Narviku avstrijsko-planinske čete, toraj "Lovci." Ali nosijo tudi še zdaj krice, ne vem, vem pa da je med njimi precej koroških Slovencev in tudi taki, ki se pišejo Trunk. Kako so jih spravili tja? V eni noči se ni moglo zgoditi. V pristanišču so bile tudi angleške ladije. Ali so bili Angleži slepi? Da so Norvežani dremali, je naravno, ker njim je bilo le za denar. Kakor zdaj kaže, bo šel denar in bo šla svoboda domovine.

Nemcem raste greben. Pravijo, da pri jedi raste tek. Na Danskem so gospodarji, na Norveškem se vsaj že čutijo za gospodarje. Ako in kadar postanejo gospodarji, odbijejo Angleže, je Švedska v njih rokah brez posebne borbe. Tako se jim prikazuje bodočnost, kakor kažejo v raznih izjavah. Miza je bolj in bolj obložena, in teka je vedno več.

Robert Ley, vodja nemške delavske fronte in Hitlerjev zaupnik, je govoril v Hamburgu in povedal, da je pred 300 leti nemški imperij obsegal Holandijo, Belgijo, Luksemburg, Švico in velike dele Italije in — Jugoslavije. Najmanj to morajo dobiti, je menil, in skoroda že imajo in branili, se ne bodo, če dobijo še več. Francozi morajo biti zadovoljni, da smejo še živeti, Angleži pa naj stradajo na svojem mršavem otoku in sajajo o — imperiju. Tako slavnostni govornik, ko držijo zmago že za rep. Bomo videli.

Vesti iz vojnega polja so pogostoma najmanj — čudne. Ko je bila borba na Finskem, so poročali, da so zmrzovali ruski vojaki kar stoje. Se slike so prinašali. Niti ust niso mogli zapreti, tak mrzaj je bil in tako so Rusi zmrzovali. Daje so padale ruske divizije

kakor detelja pod koso. Par finskih strelcev je postrelilo kar na tisoče Rusov. Rusi so kakor ovce šli na led, Finci so led razstrelili, pa je šlo vse v jezero itd. itd. Well, marsikaj se lahko prigodi, ko je vojska, še več pa vidijo taki ljudje, ki hočejo marsikaj videti, dasi se morda ne prigodi ali drugače prigodi. Finci so zmagovali vsak dan, zmagali pa ravno niso.

Zopet je borba na Norveškem. Svet še nikakor ni sit raznih poročil iz bojišč, in "kar hočemo, radi verujemo," velja na obeh straneh.

Nemci poročajo, da gre pri njih kakor namazano. Ne dvomim, organizirani so kakor nihče drugi. Človeku je odurno, ampak organizirano je. Dalje sem videl z lastnimi očmi, da je tudi pri vojakihi dosti korajžje, kjer je ravno ni treba, malo pa tam, kjer bi je bilo treba prav mnogo. Ko sem nekaj zapisal, kar sem sam videl, je hudo padalo po fajmoštru, da — blati. Sedanji nemški vojaki so brezdomno naravnost fanatično za nemško borbo, in če bi ne bili, bi jim že pokazali. Le nekdanji janičari so bili tudi taki: kamor so se zagnali, je moralo vse pasti.

Norvežani so bili presenečeni. Norveški komunisti baje pozivljajo, naj se udajo Nemcem. Alliranci so morda dobri vojaki, fanatični janičari, kakršni so Nemci, ne bodo. Smrt je smrt in le fanatik se ne stresa pred smrtjo, ker je fanatik.

In tako vsaj nemško poveljstvo poroča, da so neko utrjeno točko, kjer so imeli Norvežani 6 strojníc, zavzeli brez vsake izgube. Ni nemogoče. Lahko, da so Norvežani držali roke kvišku, strojníc pa se niso upali dotakniti. Vojska je vojska.

Listen to

PALANDECH'S YUGOSLAV-AMERICAN RADIO BROADCAST

Every Saturday, 3 to 4 P. M.

STATION WHIP

1480 kilocycles

(First Station on Your Dial)

Announced in English and

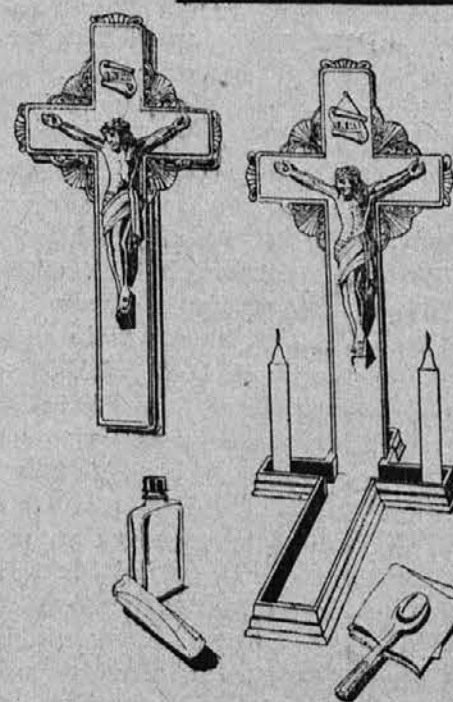
Dedicated to all the

Serbs, Croats and Slovenes

Featuring a program of

CLASSICAL and FOLK MUSIC

KRASEN KRIŽ

kateri tvari pripravo, ki se rabi ob času prebivanja bolnikov.

Narejen je po novem praktičnem načinu iz tako zvanega "Wood Fiber" materiala. Visok blizu 11 inčev. Narejen tako, da se vsa priprava, kot svečke, flaška za blagoslovljeno vodo, bat, prtič, žilčke zloži v križ. Nato se načelna stran križa zapre kot pokrov in imate krassen križ za obesi na steno. Narejen je v lepi orehovi barvi. Križ je vlit iz lepe svetle medenine.

Te križe so začeli izdelovati pred kratkem kot posebno novelteto in se radi praktičnosti zelo prodajajo.

STANE S POŠTNINO: \$2.50

Znesek je poslati v Money order ali čeku z naročilom na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Tiskarna
Amerikanski
Slovenec

1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!